

Radio- og TV-nævnet
Mediesekretariatet
Vognmagergade 10,1
1120 København K

København den 1. november 2004.

Sky Radios korte nyhedsprogrammer

Sky Radio har modtaget Radio- og TV-nævnets brev af 6. september 2004 vedr. de korte nyhedsprogrammer på Sky Radio.

Vi er naturligvis glade for, at Nævnet med tilfredshed har noteret sig, at de korte nyhedsudsendelser overordnet set er mangfoldige.

Nævnet har sendt et notat til Sky Radio med en gennemgang af de korte nyhedsudsendelser for april og juni 2004. Vi sender hermed som ønsket af Nævnet vores kommentarer til notatet.

Generelt om perspektiverne for undersøgelsen

Som udgangspunkt er det Sky Radios opfattelse, at notatet behandler en række spørgsmål om redaktionelle valg og prioriteringer, som det i det daglige er Sky Radios nyhedsredaktion opgave at varetage selvstændigt og uafhængigt.

Sky Radios nyhedsredaktion arbejder inden for rammerne af den redaktionelle vedtægt, som gælder for virksomhedens ledelse og de redaktionelle medarbejdere. Den redaktionelle vedtægt sikrer redaktionen fuld redaktionel uafhængighed, herunder redaktionens ret til frit at udvælge og prioritere nyhedsemnerne uden positiv eller negativ særbehandling af særlige økonomiske eller politiske interesser.

Dermed er såvel Sky Radios bestyrelse og direktion som Nævnet afskåret fra at blande sig i, hvilke konkrete emner redaktionen vælger at behandle i nyhedsudsendelserne.

Redaktionen arbejder inden for rammerne af Radio- og TV-lovens §10 om public service virksomhed i nyhedsudsendelserne. Men det er op til redaktionen selv at omsætte vilkårene i praksis i de daglige nyhedsudsendelser.

En nærmere undersøgelse og drøftelse af nyhedsudsendelserne vil dog altid være interessant.

Generelle forbehold for undersøgelsens metode

Det er generelt meget vanskeligt at gennemføre en fuldstændig analyse af nyhedsudsendelserne på Sky Radio. Udover de forbehold, som Nævnet selv tager for undersøgelsen, skal vi nedenfor pege på en række yderligere forbehold og problemstillinger ved undersøgelsens metode.

I den konkrete gennemgang af Sky Radios nyhedsudsendelser skal opmærksomheden henledes på, at der er tale om udsendelserne kl. 6, 8, 12 og 17 i april og juni 2004. Det er blot 4 daglige udsendelser ud af de i alt 48 daglige nyhedsudsendelser i perioden. Det svarer til godt 8% af Sky Radios daglige nyhedsudsendelser i den målte periode, og der er således tale om en lille stikprøve.

Der skal endvidere tages forbehold for, at stikprøven ikke er ligeligt fordelt over døgnet, men primært hentet fra tidsrummet morgen til middag. Der er således ikke tale om et repræsentativt udsnit af Sky Radios nyhedsudsendelser. Dette har betydning for undersøgelsens resultat, hvilket i sig selv understreges af, at undersøgelsen konstaterer, at der sker en betydelig udvikling i nyhedsudsendelsernes form og indhold i løbet af dagen.

Undersøgelsen har valgt at opgøre de enkelte nyhedsindslag i antal. Man kunne alternativt have valgt at opgøre nyhederne i tid, hvilket kunne give et andet resultat.

Generelt er det uhyre vanskeligt at foretage en korrekt og entydig fordeling af de enkelte indslag i forskellige kategorier. Dette blev drøftet på vores møde den 30. august. Eksempelvis undrede det os, at sekretariatet i kategorien "Human Interest" kun havde registreret 5% indslag i december og ingen indslag i april og juni. I samme periode havde Sky Radio selv registreret et betydeligt højere antal indslag i samme kategori. Vi kunne forstå på mødet, at sekretariatet ikke kunne give en entydig forklaring på hvilke kriterier, der lå til grund for kategoriseringen, udover at "Human Interest" primært blev brugt til placering af emner der ikke passede ind andre steder.

Det har efterfølgende ikke været muligt at foretage en nærmere prøvelse af sekretariatets kategorisering. Set i lyset af sekretariatets egne forbehold og oplysning om, at undersøgelsen var foretaget af flere forskellige personer i de givne perioder, er der således en væsentlig uklarhed om kriterier og definitioner af de specifikke emnekategorier.

Sky Radios nyhedsredaktion har selv forsøgt at registrere sine nyhedsindslag i forskellige kategorier. I praksis har det vist sig at være meget vanskeligt. Eksempelvis kan et indslag om Ruslands importforbud på samme tid tilhøre kategorien udland, Danmark, politik og økonomi. Eller et indslag om flere lærere i folkeskolen, der tager udgangspunkt i en skole i Esbjerg, kan henføres til både kategorien Danmark og provinsen.

Ved vores egen registrering har vi noteret os problematikken med at fordele de enkelte nyheders oprindelse inden for en geografiske og emneopdelte kategorier. Vi har for at lette sammenligningen indrettet vores kategorier efter sekretariatets kategorier. Men vi har konstateret, at en nyhed ofte må skifte kategori fra sin oprindelse, da emneinddelingen ikke helt følger de samme inddelinger som brugt af eksempelvis Ritzaus Bureau.

Det er endeligt Sky Radios opfattelse, at undersøgelsen savner et sammenligningsgrundlag i forhold til radionyhederne på andre radiostationer; eksempelvis Radionyhederne og Berlingske Update på

andre kommercielle stationer, eller Radioavisen og P3 Nyhederne på Danmarks Radio. Idet Nævnet også er tilsynsmyndighed for den samlede sendeflade på den fjerde landsdækkende radiokanal, ønsker Sky Radio at vide, hvilke tilsvarende undersøgelser, Nævnet har foretaget af disse udsendelser – og om resultaterne i givet fald kan indgå som sammenligningsgrundlag i undersøgelserne af Sky Radios nyhedsudsendelser.

Samlet set er det Sky Radios opfattelse, at Nævnets undersøgelse af de korte nyhedsudsendelser er behæftet med så stor usikkerhed, at den ikke er anvendelig til en konkret vurdering af nyhedsdækningen på Sky Radio.

Sky Radios bemærkninger til konkrete spørgsmål

Sky Radio skal hermed kommentere nogle af de spørgsmål, der rejses i undersøgelsen.

Undersøgelsen konstaterer, at Sky Radio har en lav andel af kulturstof i nyhederne. Det bemærkes dog samtidig, at Sky Radio har et nyhedsmagasin om kultur i weekenden. Hertil skal Sky Radio tilføje, at der også i de øvrige nyhedsmagasiner i løbet af ugen sættes fokus på aktuelle personer og begivenheder fra kulturens verden, når redaktionen skønner det relevant.

Sekretariatet finder det problematisk for mangfoldigheden, at 25% af indslagene er KENO-tal og vejr, men bemærker dog samtidig, at en konkret vurdering også vil afhænge af det tidsmæssige omfang af disse indslag. Hertil skal Sky Radio bemærke, at KENO-tallene ikke som anført udgør 8% af indslagene. KENO-tallene har kun været medtaget i nogle af nyhedsudsendelserne i morgentimerne. Det forhold, at halvdelen af nyhedsudsendelserne i undersøgelsen er fra morgentimerne – på trods af, at disse kun udgør en langt mindre del af døgnets samlede nyhedsudsendelser – giver dermed KENO-tallene en uforholdsmæssig stor vægt, som ikke er repræsentativ for hele døgnet. Målt i både tid og antal, har KENO-tallene udgjort en meget lille del af den samlede nyhedsflade over hele døgnet.

Ifølge undersøgelsen er der geografisk stor vægt på danske nyheder. Ifølge Sky Radios egen registrering har andelen af nyhedsindslag fra udlandet udgjort ca. 25 – 31% over en længere periode. Forskellen i forhold til sekretariatets undersøgelse kan sandsynligvis henføres til det forhold, at det ikke er muligt at foretage en præcis og entydig kategorisering af nyheder.

Det samme forhold gør sig gældende i forhold til undersøgelsens konklusion om, at der er forholdsvis få nyheder fra provinsen. Sky Radio bringer naturligvis nyheder fra hele landet i henhold til de normale prioriteringer, som dagligt foretages selvstændigt af redaktionen. Som landsdækkende radiostation er det dog vigtigt, at Sky Radios nyhedsudsendelser er relevante for lyttere fra hele landet – uanset hvor i landet de bor. Derfor søger redaktionen at give regionale nyheder et nationalt perspektiv; mens nationale nyheder i visse tilfælde kan søges eksemplificeret med lokale eller regionale vinkler. Det betyder dog, at det kan være meget vanskeligt at foretage en entydig kategorisering af de enkelte nyheder til ”Danmark”, hovedstadsområdet, provinsen etc.

Det fremgår specifikt af programtilladelsen, at Sky Radio ikke må regionalisere sendefladen. Baggrunden for dette vilkår er naturligvis, at hensigten med udbudet af den femte jordbaserede radiokanal har været at tilvejebringe en landsdækkende radiokanal for hele befolkningen.

Sky Radio vil dog hermed gerne anmode Nævnet om tilladelse til at regionalisere en mindre del af sendefloden med henblik på at styrke den regionale nyhedsdækning målrettet regionale områder. Tilladelsen kan eksempelvis udformes således, at minimum 90% af sendetiden skal være ét landsdækkende program, og maksimum 10% af sendetiden kan være regionalt opdelt. Dette kan sammenlignes med det landsdækkende TV2, der har regionale vinduer i en begrænset del af sendefloden.

Det skal dog bemærkes, at Sky Radio pt. ikke har teknisk mulighed for at regionalisere en del af sendefloden. Men såfremt Nævnet kan give sin tilladelse, vil vi overveje mulighederne for at etablere en regional nyhedsdækning i en mindre del af sendetiden.

I undersøgelsen har sekretariatet kategoriseret de enkelte nyhedsindslags form som oplæsning, interview, reportage og anden form. Det bemærkes, at nyhedsudsendelserne i morgentimerne har få interview og en stor andel oplæsning. Men det erkendes samtidig, at det er vanskeligt at tilvejebringe aktuelle interviews så tidligt om morgenen. Dette forhold kan Sky Radio bekræfte. Imidlertid konkluderer sekretariatet på denne baggrund, at ”det kunne tyde på, at der fortsat er relativt lidt egen research og journalistisk behandling (kvalitet) om morgenen...”.

Sky Radio skal på det kraftigste tilbagevise denne påstand.

Det er ikke en kvalitet i sig selv, at der er et hørbart interview i en udvalgt nyhedshistorie. Det er en fejlbedømmelse, når sekretariatet på det grundlag sætter lyd fra et interview lig med kvalitet.

For det første er radioens styrke at kunne rapportere hurtigere og mere præcist end medier som tv og print. Nyheder skal kunne rapporteres hurtigt, fyldestgørende og troværdigt i radioen. Sky Radios nyhedsredaktion har haft en række solohistorier. Vi har været først med nyheder i visse tilfælde, og i andre tilfælde været først med nye vinkler og kilder i forhold til andre medier.

Der ligger et væsentligt research arbejde og journalistisk behandling bag de nyheder, som Sky Radio bringer i sine nyhedsudsendelser. Det gælder såvel nyheder med live interview som oplæste nyheder. I nogle tilfælde vælger Sky Radios nyhedsafdeling at supplere en oplæst nyhed med et live interview. Men i de tilfælde bliver der stillet meget præcise krav til, hvad det pågældende interview skal tilføre nyheden for at kunne indgå i nyhedsudsendelserne. Det er en klar fejlslutning, når sekretariatet vurderer, at der i mindre grad ligger research og journalistisk behandling bag de oplæste nyheder, som ikke omfatter et live interview.

Dertil kommer, at der naturligvis er grænser for hvor, hvornår og hvorfor man som nyhedsredaktion kan tillade sig at kontakte sine kilder. Dette er en konkret bedømmelse, som redaktionen foretager i hvert enkelt tilfælde.

Øvrige undersøgelser af Sky Radios nyhedsudsendelser

Sky Radio skal i øvrigt henlede Nævnets opmærksomhed på to øvrige undersøgelser, der er foretaget af stationens nyhedsdækning. I begge undersøgelser indgår en sammenligning med nyhedsdækningen på andre radiostationer.

Professor Ib Poulsen, fra Roskilde Universitetscenter har foretaget en kort analyse af nyhederne på Sky Radio og P3. I undersøgelsen indgår 18 nyhedsudsendelser fra tirsdag den 4/5 og den 18/5

2004. Det understreges dog, at et nyhedsudvalg fra kun to dage er dog for lidt til at bedømme den generelle nyhedsstrøm på Sky Radio og P3.

Det fremgår af undersøgelsen, at der er en række ligheder mellem Sky Radio og P3 Nyhederne:

- Der anvendes samme traditionelle opbygning med telegrammer, live interviews og orientering.
- Nyhedsudsendelserne er produceret efter anerkendte journalistiske standarder.
- Indslagene er klare og velkomponerede.
- Der benyttes ofte flere kilder til historierne.
- Der følges op på historierne i løbet af dagen, hvor nye vinkler præsenteres.

Det fremgår dog også af undersøgelsen, at der er en række forskelle mellem Sky Radio og P3 Nyhederne:

- Nyhederne på Sky Radio er objektive og upartiske. Derimod giver P3-journalisten i et vist omfang udtryk for sine egne meninger.
- Nyhederne på Sky Radio er mere formelle end P3 Nyhederne, som bruger flere jingler og musik til at hæve tempoet.
- Nyhederne på Sky Radio har generelt en anden redaktionel prioritering end P3. Mere fokus på det nære, lytternes dagligdag, familie, uddannelse, privatøkonomi og sundhed. Færre udlandsnyheder.

Ib Poulsen anfører i sin undersøgelse, at Sky Radio kun havde to nyheder fra udlandet i de undersøgte udsendelser. På den baggrund fandt han, at der kunne være et problem i forhold til public service forpligtelsen, hvis den pågældende mængde nyheder fra udlandet var repræsentative for Sky Radios samlede nyhedsdækning over en længere periode. Dette forhold kan Sky Radio dog tilbagevise, da det som ovenfor anført fremgår af Sky Radios egen registrering, at 25-31% af indslagene har været fra udlandet over en længere periode. Ligeledes viser Sekretariatets egen undersøgelse, at en væsentlig del af nyhedsudsendelserne har været fra udlandet.

En anden undersøgelse er foretaget af Center for Journalistik og Efteruddannelse, der har analyseret nyhederne på Sky Radio, Radioavisen, P3 Nyhederne, Radionyhederne samt Berlingske Update. Undersøgelsen omfatter nyhedsudsendelserne kl. 7, 8, 9 og 12 over 5 dage i august 2004.

Undersøgelsen viser, at

- Alle redaktioner – herunder Sky Radio – følger anerkendte og traditionelle journalistiske standarder og principper.
- Visse dage og i visse sager prioriterer redaktioner ens. En stor ”chokerende” sag kan ensrette nyhedsudvælgelsen i nogle dage. Det skete med Irak-hjemsendelse og terror på skolen i Rusland.
- Andre dage og i andre sager prioriterer redaktionerne meget forskelligt med mange forskellige versioner af samme sager. F.eks. nyheden om regeringsrokaden.
- Der kan være markante forskelle i redaktionernes valg af nyheder og vinkler. Eksempelvis har Sky Radio egne principper om nærhed og relevans for lytterne.
- I to cases er Sky Radio i luften om morgenen med egne vinkler og interviews:
 - Sky Radio var først af alle med kommentar fra forsvarsministeren i Iraksag
 - Sky Radio havde en alternativ fortolkning af regeringsrokaden fra Thomas Larsen
- CFJE er et spændende initiativ og et udmærket udgangspunkt for debat, men undersøgelsen har en række svagheder:

- Det er uhyre vanskeligt at foretage en entydig kategorisering af nyheder
- Fem dage er alt for kort tid til en dybdegående undersøgelse
- Der bør måles hele døgnet. Én af Sky Radios særlige styrker og kendetegn er netop live nyhedsdækningen hele døgnet, året rundt.
- Alle nyhedsudsendelser bør tages med – også nyhedsmagasinerne på Sky Radio.
- Der bør lægges mere vægt på en analyse af det samlede udbud til lytterne. Hvilke nye historier og vinkler bringes som følge af etableringen af flere uafhængige redaktioner?
- Hvad skyldes redaktionernes énsartede prioriteringer? Henter Radioavisen og P3 Nyhederne en uforholdsmæssig stor andel af deres nyhedsstof fra Ritzaus Bureau?
- Som følge af den mangelfulde analyse af det samlede nyhedsudbud over hele døgnet, og undersøgelsens ensidige fokus på nyhedsudsendelserne i morgentimerne fremgår det ikke af CFJE's undersøgelse, at Sky Radio allerede på dagen for regeringsrokaden havde en omfattende og fuld dækning af regeringsrokaden i nyheder og magasinprogrammet med:
 - Anders Fogh Rasmussen, statsminister, Venstre
 - Connie Hedegaard, miljøminister in spe
 - Hans Engell, chefredaktør, Ekstra Bladet
 - Pia Gjellerup, politisk ordfører, Socialdemokraterne
 - Eva Kjer Hansen, socialminister in spe
 - Hans Christian Schmidt, tidligere miljøminister
 - Søren Søndergaard, Enhedslisten
 - samt en times interview med Connie Hedegaard lørdag den 7. august.

Samlet konklusion fra undersøgelserne

På baggrund af det samlede analysearbejde, som er foretaget af Sky Radio, Mediesekretariatet, Ib Poulsen samt Center for Journalistisk og Efteruddannelse vil Sky Radio konkludere, at:

- Sky Radio følger anerkendte og traditionelle journalistiske standarder og principper.
- Sky Radio har en alsidig nyhedsdækning
- Visse nyheder prioriteres og vinkles ens hos Sky Radio og DR
- Nogle nyheder prioriteres – men præsenteres og vinkles forskelligt
- Andre nyheder prioriteres forskelligt hos Sky Radio og DR
- Det samlede nyhedsudbud i radioen er nu præget af de nuancer, som også kendes fra tv og trykte medier.
- Når Sky Radio og DR sammenlignes, hører det med, at
 - Sky Radio betaler en halv milliard kr. til staten for at sende i 8 år
 - Danmarks Radio modtager 26 mia. kr. over 8 år for at sende radio/TV (2003 priser).
- Det er spændende og interessant at analysere og debattere nyhedsudsendelserne på Sky Radio og DR. Men der er ingen tvivl om, at Sky Radio lever fuldt op til sine public service forpligtelser i programtilladelsen.

Med venlig hilsen

Kasper Krüger
adm. direktør